

Nytt från

nr 3 2023

UPPSALA- ROSLAGS-

kretsen

Höstens program

Kallelse till
kretsens årsmöte

Svenska Kryssarklubben

Kollar du din båt i vinter?

Svenska
Kryssarklubben

Kontrollera med jämna mellanrum under vintern så att din båt står bra. Om marken sätter sig kan det innebära att det blir hårt tryck på vissa av stöttorna eller i värsta fall att båten välter. Detta är särskilt noga när tjälen släpper.

Bind aldrig fast presenningen i bockarna eller stöttorna då det kan innebära att de dras omkull vid kraftig vind.

Skotta av snön från båten när det behövs. Tyngden från snön kan göra att presenningen eller täckställningen går sönder vilket kan medföra skador på båten.

Vill du veta mer? I vår 52-sidiga Båtgärguide delar vi med oss av våra bästa tips och råd om det mesta som rör båtlivet.

Ta del av tipsen som rör båtlivet i Svenska Sjös Båtgärguide! Ladda ner den här!

Undvik tråkiga överraskningar!
Svenska Sjös Båtgärguide ger dig värdefulla tips och råd.

Kundservice: 010-490 49 00
www.svenskasjo.se

Svenska Sjö är stolta över att vara ägda av riktigt båtfolk, tillsammans utvecklar vi det svenska båtlivet.

Svenska Sjö

Vi delar Båtlivet med dig

Vid rodret

Åska

Tisdagen 31 juli låg vi på svaj vid Kalvholmen, en bit norr om Vaxholm. Väderprognosen utlovade svag vind, eventuellt någon regnskur. Vår plan var att göra en kort förflyttning till en annan bra vik, vid Tegelön, lite söder om infarten mot Stockholm. Vi gick för motor. När vi passerade Vaxholm hördes i söder lite muller, men vi såg inga blixtar. Men snart tilltog åskmullret, nu kryddat med blixtar. Vi var nästan ensamma i farleden, en halv sjömil bakom oss låg en annan segelbåt, som vi också med tända lanternor.

När vi kom ut i höjd med Karlsudd brakade det loss. Vinden tilltog, mycket. Regnet blev till skyfall blandat med hagel. Vind, rakt i näsan, upp mot 20 m/s. Sikt i stort sett noll. Vi beslöt direkt att vända för att söka lä bakom nån ö. Vi var naturligtvis lite nervösa för segelbåten som låg bakom oss. Skulle vi hinna se den för att kunna undvika kollision? Och, som sagt, noll sikt. Men, det visade sig att den båten vände nästan samtidigt som oss. När vi fick lä bakom en ö låg den båten också där. Vi cirklade runt där i kanske 20 minuter, sedan avtog vinden, det slutade regna och det slutade att hagla. En kort, men mycket obehaglig upplevelse! Värst var nog när vi väl hade vänt, och vi inte visste var den andra båten fanns. Vi hade naturligtvis plotter och AIS på. Och lanternor. Men när det blåser 20 m/s, med hagel och mycket kraftigt regn (plus blixter o dunder!), och noll sikt, är det svårt att ha noga uppmärksamhet på instrumenten. Slutet gott, men en upplevelse som kommer att finnas kvar hos oss länge.

Vi hade naturligtvis också några fina, lite lata dagar, i skärgården. Efter att ha legat vid Batteri Arholma (som också besöktes) gick vi söderut för svaga vindar. Att långsamt segla, i bra väder, utan nåt bestämt mål, är fint. Vi passerade Kapellskär och bestämde oss att fortsätta söderut. Målet för den dagen blev Österviken på Lökaö. En bra vik där man kan ligga mot land eller på svaj. Vi valde att svajankra, tycker att det är både bekvämare och trevligare än att ligga mot land.

Foto Svitlana Johnson.

forts. →

I somras seglade vi bara korta turer i skärgården, första gången som vi tillbringade hela sommaren där. Upptäckte flera nya platser och vi hade på det stora hela en mycket bra sommar. I skrivande stund befinner vi oss som stugvärdar för STF på Kungsleden, vår stuga heter Aktse. Där blir det för övrigt en hel del båtåkande. då det ingår i stugvärderiet att köra båt över sjön Lajtavrre. Inte en stor sjö, men den kan bjuda på intressanta väderupplevelser den också!

Ebbe Johnson, kretsordförande, seglare och skidåkare

Kretsen på Youtube

I vintras började Uppsala-Roslagskretsens programkommitté att filma föredragen på kretsens klubbaftnar och direktsända dem via Kryssarklubbens Youtubekanal. Det innebär att kretsens medlemmar kan följa ett föredrag även om de inte har möjlighet att ta sig till Skarholmen den kväll föredraget hålls.

Hur bär man sig åt för att se sändningen? Det finns flera sätt:

- 1) Alla som i förväg anmält sin mejladress till kretsens webbmaster, *Jan Simonson*, med ett mejl till uppsala-roslagskretsen@sxk.se, får strax före varje klubbafton ett påminnelsemejl. I detta mejl finns en länk. Klicka på den länken så kommer du direkt till utsändningen på Youtube.
- 2) Du kan googla "uppsala-roslagskretsen youtube" så hamnar du direkt på kretsens kanal och kan klicka på det föredrag du önskar se.
- 3) Du kan gå via Svenska Kryssarklubbens hemsida www.sxk.se. På hemsidan, klicka på menyn (tre streck uppe till vänster). Välj fliken "Om oss" → "Filmarkiv (YouTube)" → "Uppsala-Roslagskretsen". Så klickar du på den film du vill titta på.

Medborgarskolans sjölivskurser

Kryssarklubben har avtal med Medborgarskolan Uppsala att våra medlemmar får 200 kronor i rabatt på ordinarie sjölivskurser i Uppsala (ej SRC). Bästa sättet är att boka direkt med verksamhetsansvarig, Åse Granberg, 010-157 57 57, eller ase.granberg@medborgarskolan.se. Ange att du är medlem i Kryssarklubbens Uppsala-Roslagskrets. Medborgarskolans kursutbud hittar du på www.medborgarskolan.se

Kallelse till årsmöte 2023

Medlemmarna i Svenska Kryssarklubbens Uppsala-Roslagskrets kallas härmed till kretsens ordinarie årsmöte måndagen den 6 november 2023 kl 19.00 i Uppsala Segelsällskaps klubbhus, Skarholmsvägen 2, Uppsala. (Buss 11, Lyssnavägen.)

Årsmöteshandlingar finns på kretsens hemsida senast 2021-10-26 och kommer även att finnas i möteslokalen.

Förslag till dagordning:

- 1 Val av ordförande att leda mötets förhandlingar.
- 2 Val av sekreterare för mötet.
- 3 Val av två justerare att jämte ordföranden justera årsmötesprotokollet.
- 4 Fråga om mötets stadgeenliga utlysande.
- 5 Fastställande av dagordningen.
- 6 Föredragning av styrelsens verksamhetsberättelse samt resultat- och balansräkning.
- 7 Revisorernas berättelse.
- 8 Fråga om ansvarsfrihet för styrelsen.
- 9 Styrelsens förslag till verksamhetsplan.
- 10 Fastställande av kretsavgiften.
- 11 Styrelsens förslag till budget.
- 12 Val av ledamöter och suppleanter i styrelsen.
- 13 Val av revisorer/revisorssuppleant.
- 14 Val av kretsens representant i Kryssarklubbens Rådslag.
- 15 Val av ledamöter i valberedningen.
- 16 Information.
- 17 Inkomna ärenden enligt 7 § i stadgarna. (Ärende ska ha inkommit till styrelsen senast den 6 oktober 2023.)
- 18 Avslutning av årsmötesförhandlingarna.

Efter mötet bjuder kretsen alla årsmötesdeltagare på kaffe och smörgås. Därefter berättar *Christoffer Carlbom* om Sjöräddningssällskapets station i Uppsala.
Välkomna!

Valberedningen

Uppsala-Roslagskretsens valberedning arbetar nu för fullt med att hitta kandidater till kretsens styrelse m m inför årsmötet. Valberedningens sammankallande är *Håkan Nilsson* och han nås via e-post till nilsson.hkan@gmail.com eller tel 070-575 2322.

Foto Sergio Crisostomo.

Nya medlemmar

Vi hälsar följande nya medlemmar välkomna till SXX Uppsala-Roslagskretsen, kretsen som vill samla Kryssarklubbare i nordliga delar av Mälaren och Roslagen.

Vi hoppas att våra nya medlemmar ska finna nytta och nöje i sitt medlemskap och samtidigt finna gemenskap med andra båtvännor. Är du ny medlem, men ditt namn ännu inte har hunnit föras in i listan, är du ändå lika välkommen!

Peter Alm	Uppsala	Johan Landing	Uppsala
Robin Bjurenborg	Åkersberga	Richard Löfström	Älvsjö
Linus Blohmé	Lidingö	Helena Lönn	Sjundeå,
Anna Carlbom Härd	Uppsala		Finland
Marika Edoff	Uppsala	Isabell Mast	Uppsala
Stefan Ehn	Gävle	Erik Nordström	Karlholmsbruk
Johan Engdahl	Österskär	Joel Nordström	Karlholmsbruk
Michael Falkenström	Herräng	Tova Nordström	Karlholmsbruk
Helena Fornstedt	Vänge	Björn Norén	Västerfärnebo
Carl-Magnus Grönberg	Uppsala	Jenny Norén	Västerfärnebo
Harri Grönlund	Kantvik,	Natalia Novodvorska	
	Finland		Karlholmsbruk
Taina Grönlund	Kantvik,	Harry Ollinen	Karlholmsbruk
	Finland	Carina Sandman	Häggenås
Christer Hegart	Herräng	Stefan Sandman	Häggenås
Torkel Hjerpe	Uppsala	Anne-Marie Schjetlein	
Conny Holt	Åkersberga		Österskär
Sverker Härd	Uppsala	Lars Stolt	Uppsala
Håkan Johansson	Sjundeå,	Peter Stridh	Sorunda
	Finland	Monica Svensson	Sorunda
Mikael Johansson	Uppsala	Rickard Tannheden	Norrhälje
Claes Landing	Uppsala	Anne Widerström	Uppsala

Framför stäv

Om inget annat anges:

Tid: kl 19.00

Plats: Upsala Segelsällskaps

klubbhus, Skarholmsvägen 2,

Uppsala (buss 11, Lyssnavägen)

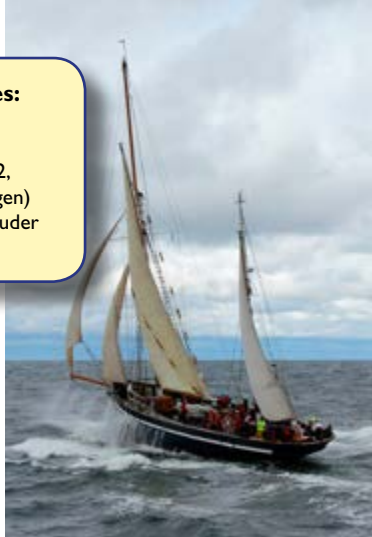
Ej deltagaravgift. Kretsen bjuder

på fika.

(datum etc, se hemsidan)

Segla med Atlantica

Kryssarklubbens *Atlantica* är ett segelfartyg som erbjuder medlemmar spännande och härliga kryssningar. Vi hoppas under hösten kunna genomföra en klubbafton med berättelse från en segling med *Atlantica*. Datum är inte klart, utan mer information kommer på hemsidan och via mejl.

måndag 6 november (efter årsmötet)

Svenska Sjöräddningssällskapet SSRS

Sjöräddningssällskapet är en ideell förening som mycket aktivt arbetar med säkerhet (och livräddning!) till sjöss. På kretsens årsmöte den 6 november kommer *Christopher Carlbom* att berätta om Sjöräddningssällskapet. Christopher är stationsansvarig för sällskapets sjöräddningsstation i Uppsala. Hans berättelse berör ett viktigt ämne, du vet väl att medlemskap i SSRS kan rädda liv?

måndag 4 december (datum preliminärt, se hemsidan)

Till Nordsjön och Atlanten

Stig Eriksson är mångårig medlem i Kryssarklubbens Västskustkrets. Där har han myntat uttrycket ”Shetland är vår utskärgård”. Stig har stor erfarenhet av att segla över Nordsjön. Senast, nu i somras, seglade han tillsammans med en god vän till Island. På programkvällen i december (preliminärt den 4 december) kommer Stig att berätta för oss ostkustbor om sin långa seglats västerut.

Årets 6-timmars

Kvarten - en tävling som passar alla!

Foto Ingela Dahlin.

Tore Ericssons IF.

Det är inte utan en viss oro jag tar på mig uppgiften att skriva om årets första 6-timmarssegling i Ekoln, söder om Uppsala. Jag har varit med ett antal gånger nu och min bästa placering har varit näst sist. Samtidigt inser jag att just det kan vara en fördel. Vi hade uppsikt över alla båtar som blåste förbi oss, deras hårt spända segel och besättningarnas lika spända blickar.

Väderprognosen för söndag den 18 juni 2023 var mulet med en varning för mycket regn. Det kan ha bidragit till att det blev färre båtar än vanligt som deltog. Vi hade haft många heta, soliga dagar, och den här första kalla regniga dagen var inte särskilt lockande. Men tävlingen var också lite senare i juni och närmare den stora midsommarhelgen än tidigare år. Det innebar t.ex. att min trogna gast Ingela hade firat sin dotters lärarexamen dagen innan och jag hade varit på en 40-årsfest. Dagen efter-känslan till trots, hade vi dock en härlig dags segling.

Vi var sju båtar som deltog, och inte någon i samma klass. Den enda som jag kände igen var en IF-båt, men under tävlingens gång lärde jag mig att identifiera H-båten också, i alla fall från logotypen på seglen. De övriga var en T24, en SK55, en Comfort 26 och en Contrast 36 och förstås, min Hydra. Det är ett av mina mål i år att lära mig känna igen flera båttyper.

Alla båtar startade i år från Skarholmen i en lätt nordlig vind. Det var härligt att se många båtar tillsammans och att vara en bland dem! Den första sträckan var söderut, antingen vid Ekolns östra sida mot Storgrundet eller längs den västra stranden. Därefter skingrades båtarna åt. När jag nu, i efterhand, tittar på rutterna, ser jag att bara två båtar tog sig an den långsmala Lärstaviken ända till Wiks slott i väster och två till den östligaste punkten in i Kyrkviken. Inga båtar alls besökte de fyra hållpunkterna i de sydliga Gorran- och Oxenvikarna.

Vi valde att segla västerut som de flesta andra, fast flera båtar försvann ur sikte ganska snart. De skulle susa förbi oss senare med uppmuntrande vinkningar, men under vissa perioder var de helt utom synhåll.

Seglingsansvarig i vår Uppsala-Roslagskrets, Tore Ericson, pratar ofta om vikten av planering inför kvartarna, och den här gången hade jag planerat noggrannare än vanligt, men i breda penseldrag. Båten skulle vara så lätt som möjlig, vindarna skulle styra vår rutt och vi skulle undvika så många slag som möjligt.

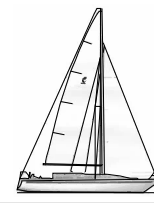

Jag har senare förstått att andra planerar lite mer noggrant.

En nyhet för oss i år var en nyinköpt GPS. Vilket lyft! Tidigare har vi letat länge, fram och tillbaka efter vissa prickar. Det har hänt att vi har gett upp och riktat oss mot ett mer synbart mål. Nu visade skärmen exakt vart vi skulle sikta. Det kändes lyxigt.

Vinden tillät oss att både fika och äta lunch under seglatsen. Men vid ettiden tilltog vinden och gjorde seglingen mer spännande. Vi kunde se på GPS:en att vi då och då uppnådde lite över 5 knop. Vi kände farten som uppiggande och lade till några fler hållpunkter än jag hade räknat med från början, innan vi vände skutan hemåt. Mycket nöjda med oss själva, korsade vi mållinjen strax före kl. 16. Till vår förvåning fanns andra deltagande båtar fortfarande långt borta, men de flesta klarade målet inom utsatt tid utan straffavdrag. En vinnande strategi verkar ha varit att hålla sig till ABC-området under tävlingens sista timma, dvs Ekolns nordligaste del. En känsla av lycka och tillfredsställelse spred sig bland besättningarna som antrade hamnen och gjorde klart båtarna på sina respektive förtöjningsplatser. Allt som återstod var att umgås med korv, kaffe, öl och kakor och utbyta erfarenheter från dagens segling.

Vinnaren av den fina vikingaskeppstrofén var Lars Österberg med sin gast Tony Karlsson i en H-båt. De och några andra hann med 21 hållpunkter. Det var två båtar som seglade en längre distans än segrarna, men efter korrigering enligt SRS och trots avdrag för sju minuters försening, blev Lars och Tony vårens värdiga vinnare. Det var riktigt imponerande att tre båtar klarade över 29 sjömil på sex timmar. På andra plats kom Nicklas Molin och Henke Schulze i en T24 och på tredje plats David Anstey och Martin Hagnell i en SK55. Det blev en lyckad dag för alla och vi klarade oss nästan helt ifrån det utlovade regnet.

Sue Wincent-Dodd

	IF-båt
	H-båt
	T24
	SK55
	Comfort 26
	Contrast 36
	Hydra

Segrarna Tony och Lars syns vid vandringspriset, ett kopparfat. Extrauppgift: Hur många master syns på bilden i ESK:s hamn? Foto Lena Österberg.

Höstkvarten gick i fint segelväder!

Något vi tackar högre makter för denna augusti, då skyfall och översvämningar skett i vårt närområde. Men inte på Ekoln 230827 med 3–5 m/s från mestadels SV, cirka 15° C. Som så många gånger förr vann Tony, nu med Lars Österberg som gast, men färskare deltagaren Nicklas Molin med gästen Henrik Schulze utmanade rejält. Tio deltagande båtar är fler än i våras på Vårkvarten men bara drygt hälften av vad vi hade för ett decennium sedan. Kom gärna med förslag som kan få Kvartarna att bli mer attraktiva!

Tore Ericsson för Uppsala-Roslagskretsens 6-timmarskommitté

På vårens Singösexa (t h) ensamseglade Björn Bergman i sin Express. Foto Andreas Rönnberg.

Singösexan 2023

Varierande intresse

Singösexan anordnades första gången 2010 och har genom åren som mest haft sju deltagande båtar. Efter flera år med dalande intresse lanserade vi 2021 nya regler och utökad bana för att göra det enkelt att delta oavsett hemmahamn. Antalet deltagare ökade då

något igen, främst från området kring Herräng. Denna säsong började bra, men avslutades tyvärr med alltför magert deltagande.

Våren

Vårens segling gick en solig dag (22 grader), i vindar mellan N och NO, 3–6 m/s. Lennart Bergbom med gästen Marcus Åhrberg seglade längst för tredje gången i sin snabba Express (se foto ovan), vilket väl är bevis på goda seglingskunskaper. En fin dag med många möten på vattnet.

Hösten

Höstens segling gick en mulen men relativt varm dag (18° C), i vind omkring O, 2–5 m/s. Vinden var svagare än väntat och själv fick jag efter halva tiden ensam byta till ett större försegel, medan autopiloten styrde. Mikael fick ett rejält avdrag på grund av sen målgång och undertecknad seglade längst korrigerad distans.

Ska vi fortsätta?

Höstens låga deltagande var förstås en besvikelse. Själv mötte jag inte en enda segelbåt på nära håll under hela dagen, vare sig medtävlanade eller andra. Även den traditionella kappsegling som helgen innan arrangerades av Östhammars segelsällskap hade relativt få deltagare, trots att det arrangemanget följs av en gemensam kräfts-kiva. Vi får nog inse att intresset för enklare kappseglingar för närvarande är mycket litet, och ta ställning till om vi verkligen ska fortsätta att arrangera Singösexan.

Text och foto Andreas Rönnberg

Plac.	Skeppare	Båttyp	Dist. M	Korr. dist M
Singösexan Vår 230617				
1	Lennart Bergbom	Express	29,00	33,33
2	Andreas Rönnerberg	Albin78	27,92	33,06
3	Per Ingemarsson	Linjett 33	29,63	32,00
4	Björn Bergman	Express	25,41	29,58
5	Mattias Wendel	Oceanis 361	26,44	28,61
6	Mikael Christiansson	Maxi 909	23,79	27,00
7	Anne-Lie Engvall	Compis 97	22,94	25,86
Vårkvarten 230618				
1	Lars Österberg	H-båt	29,11	32,23
2	Nicklas Molin	T24	29,37	30,12
3	David Anstey	SK55	29,30	28,038
4	Kjell Lindberg	Comfort 26	23,19	27,45
5	Tore Ericsson	IF	21,31	26,77
6	Mårten Lundgren	Contrast 36	27,16	25,35
7	Sue Wincent-Dodd	Hydra	14,25	18,95
Singösexan Höst 230826				
1	Andreas Rönnerberg	Albin 78	22,94	28,20
2	Anne-Lie Engvall	Compis 97	24,01	27,07
3	Mikael Christiansson	Maxi 909	25,76	25,99
Höstkvarten 230827				
1	Tony Karlsson	Athena 34	27,34	29,147
2	Nicklas Molin	T24	27,32	28,282
3	Hinrik Nyberg	Scanmar 33	23,08	24,501
4	Kjell Lindberg	Comfort 26	19,93	23,726
5	Bo Nordlund	Jeanneau 37	21,73	21,451
6	Tore Ericsson	IF	16,84	21,156
7	Janne Holmberg	Albin Viggen	15,98	20,646
8	Fredrik Söderman	SK55	18,84	20,412
9	Ramin Arman	Maxi 95	14,39	16,636
10	Sue Wincent-Dodd	Hydra	12,05	16,024

Resultatlistorna har förenklats, dvs vissa uppgifter saknas. Kompletta listor finns på kretsens hemsida.

Lite knopologi

När man har lämnat hamnen och stuvat undan linorna kommer, som vanligt, detta med knopar upp. Hur gör man ett *pålstek*, ett *skotstek* och ett *dubbelt halvslag*? Nytt för året var att vi försökte göra en *Zeppelinknop*. Efter lite letande i knoplitteraturen visade det sig att den knop vi hade åstadkommit var känd som *wirestek*. Som alternativ till Zeppelinknopen hittade vi även *riggmakarknopen*, också kallad *Hunter's bend* i litteraturen. Båda används för att skarva ihop linor med samma dimension och är lätta att slå (när man kan det). Efter lite testande, där vi slog knoparna och rök och slet i dem, så uppstod frågan vilken av de två som är starkast? Vilken ska man använda?

Väl hemma gjorde vi en enkel testbänk med en 10 tons domkraft. Eftersom vi inte hade någon kraftcell för att mäta krafter med, fick vi testa knoparna mot varandra, dvs vilken av dem som ger upp först. Linan, med de två knopar som ska testas, lades runt domkraften och sedan var det bara att pumpa. Man placerar de två knoparna mitt för varandra, se bilden.

Försöksobjektet blev ett gammalt fall av 6 mm polyesterlina. De två knoparna placerades ungefär mitt för varandra så att belastningen skulle bli lika stor på båda. Märkningar gjordes med 10 cm mellanrum för att kunna mäta töjningen.

När linan börjar belastas dras knoparna åt, vilket ger en töjning av ca 5 % på linan. När kraften ökar och när töjningen är ca 12–15 % brister linan. Försöket har upprepats några gånger med ungefär samma resultat.

Resultatet är att riggmakarknop (Hunter's bend) och wirestek visar sig vara ungefär lika starka. Försöken har upprepats flera gånger. Linan går av där linan löper in i knopen, inte där linan böjs runt den andra linan. Ingen av knoparna visar någon tendens att glida isär. När knoparna är så hårt åtdragna att linan brister är de svåra (omöjliga) att bryta upp.

Figur 1: Försöksanordningen. Notera knoparna på var sin sida om domkraften. Träbiten är till för att böjradien på linan inte ska bli för liten. Det finns även en bräda under domkraften av samma orsak.

Figur 2: Den brustna lina i en Hunter's bend. Den röda pilen visar brottytan där lina kommer ut ur knopen.

Riggmakarknop (Hunter's bend) och wirestek

Här följer beskrivningar av de två knoparna. Beträffande den första så finns flera sätt att slå den.

Jag hade förväntat mig att wiresteket skulle vara något starkare, eftersom den lina som löper in i knopen har flera friktionspunkter innan den når den slutliga tvära böjen kring den andra utåtgående lina. Upprepade försök visar dock lina brister där lina går in i knopen, oavsett typ.

Knoparna

På följande sidor visas hur man slår Hunter's bend respektive wirestek. Det finns gott om litteratur i ämnet.

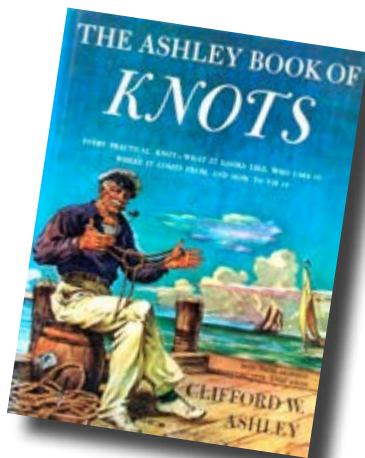
G. Budworth: *Knopar och reparbeten*, Nautiska förlaget 2008

Clifford W. Ashley: *The Ashley Book of Knots*, Doubleday

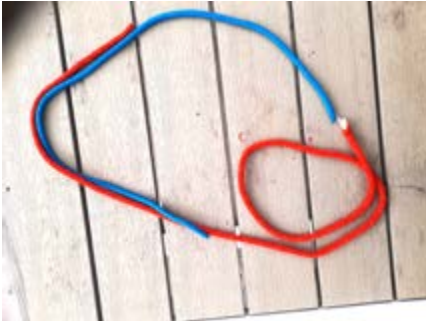
Det finns gott om hemsidor på nätet varav en är den här:

https://knots3d.com/knots/sv_sv/ALL

Text och foto Kjell Pernestål

Hunter's bend

Lägg de två ändarna som ska förenas bredvid varandra.

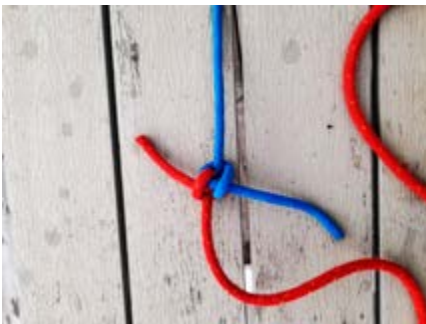
Gör en öglan. Notera hur de två linorna med sina respektive ändar ligger på varandra!

Eftersom den blå ändan ligger överst, stick den genom öglan underifrån.

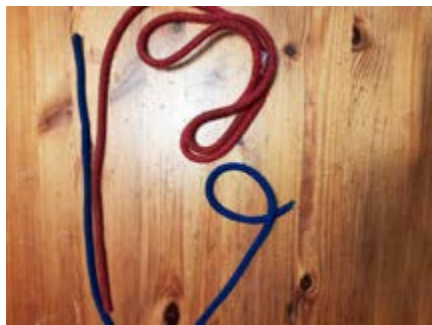

Eftersom den röda ändan ligger under, stick genom öglan uppifrån. De två ändarna ska möta varandra.

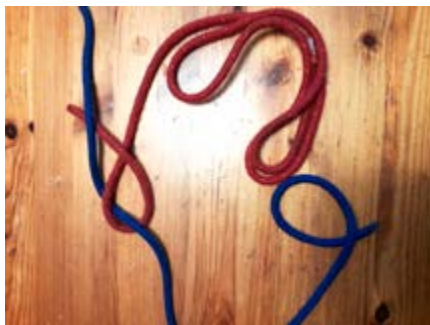

Dra ihop (samsa) knopen.

Wirestek

Lägg de två ändarna som ska förenas bredvid varandra.

Lägg den ena änden runt den andra och sedan över sig själv och under den andra, se bilden.

Gör motsvarande med den andra änden. De två ändarna ska möta varandra.

Samsa knopen ordentligt.

Färdig knop.

Broar och slussar

Broar och slussar i Uppsala-Roslagskretsens närområde kan vara föremål för nybyggnad, ombyggnad eller reparationer. För närvarande pågår ovanligt många projekt av det slaget. De kan ge störningar i möjligheterna för fritidsbåtar att ta sig fram, särskilt kanske under sen höst och tidig vår.

Här listas några projekt där våra kretsmedlemmar kan behöva vara uppmärksamma och i god tid före eventuella båtfärder inhämta information från Sjöfartsverket, Trafikverket, Stockholm hamnar, Uppsala kommun och andra ansvariga myndigheter om kommande förändringar och tillfälliga avstängningar.

Mälarpjektet

Projektet berör hela Mälarfleden från Södertälje sluss till Västerås och Köping. Arbeten sker på slussen och broarna i Södertälje, broarna i Hjulsta och Kvikksund, hamnarna i Västerås och Köping. Förändringar sker i djup och utprickning längs farlederna. Avstängningar av slussar och broar kan komma att ske.

Danvikstull

Norra Danviksbron är för närvarande stängd för trafik högre än 10,8 m. Arbetet med reparation och nybyggnad av broarna planeras att pågå till 2027, givetvis med längre och kortare avstängningar under perioden fram till dess.

Erikssund och Almarestäket

De sekelgamla landsvägsbroarna i Erikssund och Almarestäket byts ut mot nybyggda broar, tack och lov. För närvarande pågår rivningsarbeten i farleden vid Erikssund, som är avspärrad. Motsvarande arbete beräknas ske i Almarestäket under 2024.

Fyrisån

I Fyrisån byggs för närvarande en ny öppningsbar bro i änden av Kungsängsplanaden, Tullgarnsbron. Farleden är avlyst 20231015–20240415.

Uppsala kommun har upprättat förslag till detaljplan för en fast högbro mellan Ultuna och Nántuna för den nya spårvägen (alternativt snabbussvägen). Bron blir 16 eller 12 m över Fyrisåns medelhögvattenyta, som ligger 1,4 m över medelvattenstånd. Det högre förslaget ger enligt detaljplaneförslaget en total fri höjd på $1,4 + 16 + 0,5 \text{ m} = 17,9 \text{ m}$ över medelvattenytan. Uppsalas båtklubbar ”med hög mast” har inlämnat skriftliga synpunkter. Spårvägen avses att tas i bruk 2029.

Per Nilson

Skäggdoppingar

Skäggdoppingen simmar fram till vassruggen och inspekterar. Är detta ett bra ställe för ett bo? Det finns gott om material för boet längre in i vassen. Trädet på stranden ger skydd mot rovfåglar. Hanen simmar fram och tillbaka och funderar.

Vi sitter i klubbhuset och tittar på skäggdoppingen medan vi äter lunch. Strandkanten ligger alldeles nedanför husväggen och vi sitter stilla för att kunna följa skeendet utanför fönstret. Den minsta rörelse kan skrämman i väg spekulanten för ett nytt bobygge.

Skäggdoppingen fortsätter sin inspektion. Simmar fram och undersöker om stråna av fjolårsvass går att flytta på – jodå, de sitter lösa. Tittar och uppskattar hur mycket som finns. Att simma långa vägar med bomaterial är inget att sträva efter – bra om man kan slippa. Simmar ett varv till och tittar för att sedan simma i väg.

Efter en stund kommer skäggdoppingen tillbaka men har nu en hona med sig. Skäggdoppingen visar på var ett bo kan byggas. Honan stannar avvaktande kvar på lite avstånd. Hanen simmar fram och visar på allt byggmaterial som finns. Det räcker till ett riktigt fint rede. Platsen är skyddad för rovfågel och det är ett fint lä nedanför strandkanten,

Honan är inte riktigt övertygad. Hon simmar en runda, kommer tillbaka och tittar igen. Lite skuggigt kanske med träden på stranden. Närheten till stranden – kanske finns räv och katter som kan bli ett hot från den nära strandkanten. Honan vänder så småningom utåt och simmar i väg lite eftertänksamt. Hanen följer efter med hängande huvud.

Vi återvänder till lunchkaffe och smörgåsar och vågar röra oss igen. Prasslar med matpåsen för att hitta lunchäpplena, för att sedan stoppa tillbaka termos och smörgåslåda. Sträcker lite på benen. Pratar om vad som återstår att göra; vaxa, polera och tejpa vattenlinjen.

Vi tittar ut genom fönstret och ser hur herr och fru skäggdopping kommer simmande tillbaka till vassruggen. De tittar och inspekterar. Vänder och vrider på huvudena. Hanen ligger kvar lite avvaktande, medan honan uppskattar avståndet till strandkanten, det skyddande trädet och skyddet för vind och svall. Hon simmar en runda till och bedömer läget för att sedan sakta glida utåt. Hanen följer efter.

En annan skäggdopping kommer simmande och tittar lite nyfiket på platsen det andra paret just lämnat. Han simmar sakta framåt för att bedöma läget. Inte så tokigt. Bra skydd och inte helt tokigt läge så...

Vårt första par, herr och fru skäggdopping, vänder på huvudet och ser den nya spekulanten. De vänder tvärt om och kommer farande till hälften springande

Från Svenska fåglar, bröderna von Wright.

på vattnet. Vi var först på den här platsen så här har du inget att hämta! Herr skäggdopping lyckas till och med att ge konkurrenten, som flyr hals över huvud, ett riktigt tjuvnyp i stjärtfjädrarna.

Paret skäggdopping ligger och tittar på platsen igen. Fru skäggdopping tar ett försiktigt steg upp den flytande vassen. Herr skäggdopping börjar dra fram vasstrån i ryggen.

Kjell Pernestål

Säkert

”Om jag skulle trilla överbord, hämtar du upp mig då?”

”Ja, jo, det är klart. Självfallet.” Jag tänkte till en stund. ”Fast det är klart, jag vet ju inte riktigt hur jag ska göra. Och kan du, om det nu är jag som trillar?”

Man hör ofta att man ska träna på att slänga i en fendert (gärna gammal) och försöka plocka upp den. Man kan segla i en åtta, man kan ta ner seglen och gå för motor. Man kan säkert lära sig hur man gör för att lyckas.

Men, i verkligheten då? Det kanske blåser, det gör det ju ofta, det går kanske lite vågor. Då ska en av oss fixa allt detta, kanske välja att ta ner seglen så snabbt det går och starta motorn. Och samtidigt ha koll på var den andre håller hus. Får en ensam och kanske något stressad person ner seglen på fem minuter? Kanske. Får man då syn på den andra någonstans bland vågorna? Kanske, men svårt.

Även om man lyckas hitta den andra återstår fortfarande två svåra moment. Först ska man ta sig nära personen i vattnet utan att köra på. Och gärna ligga någorlunda stilla i vågorna. Och sen ska man få kontakt och få upp den andra, som troligen är nerkyld och svag.

Jag tror inte vi skulle lyckas.

En brittisk sammanställning av man-överbord-incidenter under fem år visar att det i hälften av fallen inte slutade bra. Att bärga någon som gått överbord är svårt. Alldeles för svårt.

Vad är då lösningen, hur får vi tillräcklig säkerhet? Jag tror att knepet är att undvika att trilla överbord. Säkerheten ska sättas in i ett tidigare skede. Vi kan se till att ha grejor och rutiner som minskar risken för att över huvud taget hamna i vattnet.

Detta är inte lätt. Vissa saker är enkla. Vi kan ha säkerhetslinor fästa i öglor i sittbrunnen eller i linor längs däck när det blåser och gungar. Vi kan försöka undvika att ta oss upp på däck mer än nödvändigt när det är dåligt väder. Så långt är det gott och väl, men det är lättare att tänka på säkerhet när det är busväder. I en vindstilla hamn, eller på en fridfull insjö är inte säkerhet det första man tänker på.

Foto Maria Kronander.

Ändå tar den brittiska sammanställningen upp incidenter från hamnar och insjöar, tillsammans med dem ute till havs eller längs kusterna. Riskerna är inte alltid där vi tror, det behöver inte gunga och bullra för att vara farligt.

Vi har haft en man-över-bord-incident. Det var en stilla och lugn kväll, vi låg vid en klippa innanför Jungfruskär i S:t Annas skärgård. Vi var inbjudna till grannbåten för en drink före maten, och tog vägen över klippan. Det var bara det att vi hade ett peke i fören, och hade just sköljt av båten så peket var fortfarande blött. Och halt.

En av oss halkade och trillade rakt ner. Det som var bra var att klippan var brant och det var djupt vatten under utan stenar och annat hårt. Det som var dåligt var att ankaret stack ut och repade ryggen. Den här händelsen gick ändå bra, det gick att ta sig till aktern och komma upp. Men otäckt var det. Mycket kunde ha gått fel.

Flytvästar då? Är inte det viktigt? Jo, visst är det så. De räddar säkert liv på äldre herrar i min ålder som är ute i småbåtar och fiskar. Och visst är det bra om den som går överbord i vågor och blåst får hjälp att hålla sig uppe ett tag, men de andra svårigheterna är ju kvar. Flytvästen kan ge en falsk trygghet. Och en vuxen person som går iland för att hälsa på i grannbåten sätter nog sällan på sig en flytväst.

Så, gör allt det går för att hålla dig kvar ombord. Och träna gärna att plocka upp en fendert, men då mest för att det är kul. Det bidrar inte mycket till att öka säkerheten.

Lennart Beckman, kretssekreterare

Svenska Kryssarklubben Uppsala-Roslagskretsen

Hemsida och e-postlista

Uppsala-Roslagskretsen har egen hemsida och eget utskick av påminnelser till klubbafnarnar, seglingar etc via e-post. Hemsidan hittar man antingen via riksföreningens sida www.sxk.se eller direkt på www.sxk.se/upsala-roslagskretsen. Påminnelser via e-post kommer inför varje programkväll och några andra tillfällen under året till alla som har anmält sin e-postadress till kretsen.

Både hemsidan och e-postlistan sköts av *Jan Simonson*, och vill du anmäla dig till listan är det honom du ska kontakta via upsala-roslagskretsen@sxk.se

Följ Svenska Kryssarklubben

På Svenska Kryssarklubbens kanaler på Facebook, Instagram, LinkedIn, Twitter och Youtube samt på hemsidan www.sxk.se kan du finna information om verksamheten och tips om hur du kan utveckla ditt båtliv.

Läs *Nytt från Uppsala-Roslagskretsen* på din skärm!

Om du inte längre vill få den tryckta kretstidningen i brevlådan tre gånger om året, ska du anmäla din postadress *och* e-postadress till redaktören, per.nilson@sxk.se. Då får du i stället ett mejl varje gång som ett nytt nummer finns att ladda hem från kretsens hemsida. Bra för miljön – och kretsen sparar tryck- och porto-kostnader!

Annonsera i *Nytt från Uppsala-Roslagskretsen*

Tidningen utkommer med tre nummer per år, i början av januari, april och oktober. För information om annonsering och annonspriser, kontakta per.nilson@sxk.se. Kretsmedlemmar annonserar gratis om båtprylar etc.

Nytt från Uppsala-Roslagskretsen utkommer i januari, april och oktober och är medlemsblad för

Svenska Kryssarklubben, Uppsala-Roslagskretsen

c/o Bo Nordlund

Orphei Drängars Plats 5

75311 UPPSALA

e-post: upsala-roslagskretsen@sxk.se hemsida: www.sxk.se/upsala-roslagskretsen

plusgiro: 17 10 94-6

ordförande: Ebbe Johnson, carlebbe@hotmail.com

Material till tidningen skickas till per.nilson@sxk.se. Bild som mejlas ska skickas som separat bifogad jpg-fil, *inte* infogad i ett dokument. Upplösning minst 300 dpi.

Carlssons Tryckeri, Uppsala 2023

www.carlssonstryckeri.se

Framsidan: Några av deltagarna i Höstkvarten på Ekoln 2023. Foto Lena Österberg.

**Tillsammans
fortsätter
vi rädda liv
i Ukraina.**

Svenska Röda Korset

Bli månadsgivare på
rodakorset.se

Avsändare:
Svenska Kryssarklubben
Uppsala-Roslagskretsen
c/o Bo Nordlund
Orphei Drängars Plats 5
75311 UPPSALA

Sjöutsikt. Foto Ebbe Johnson.